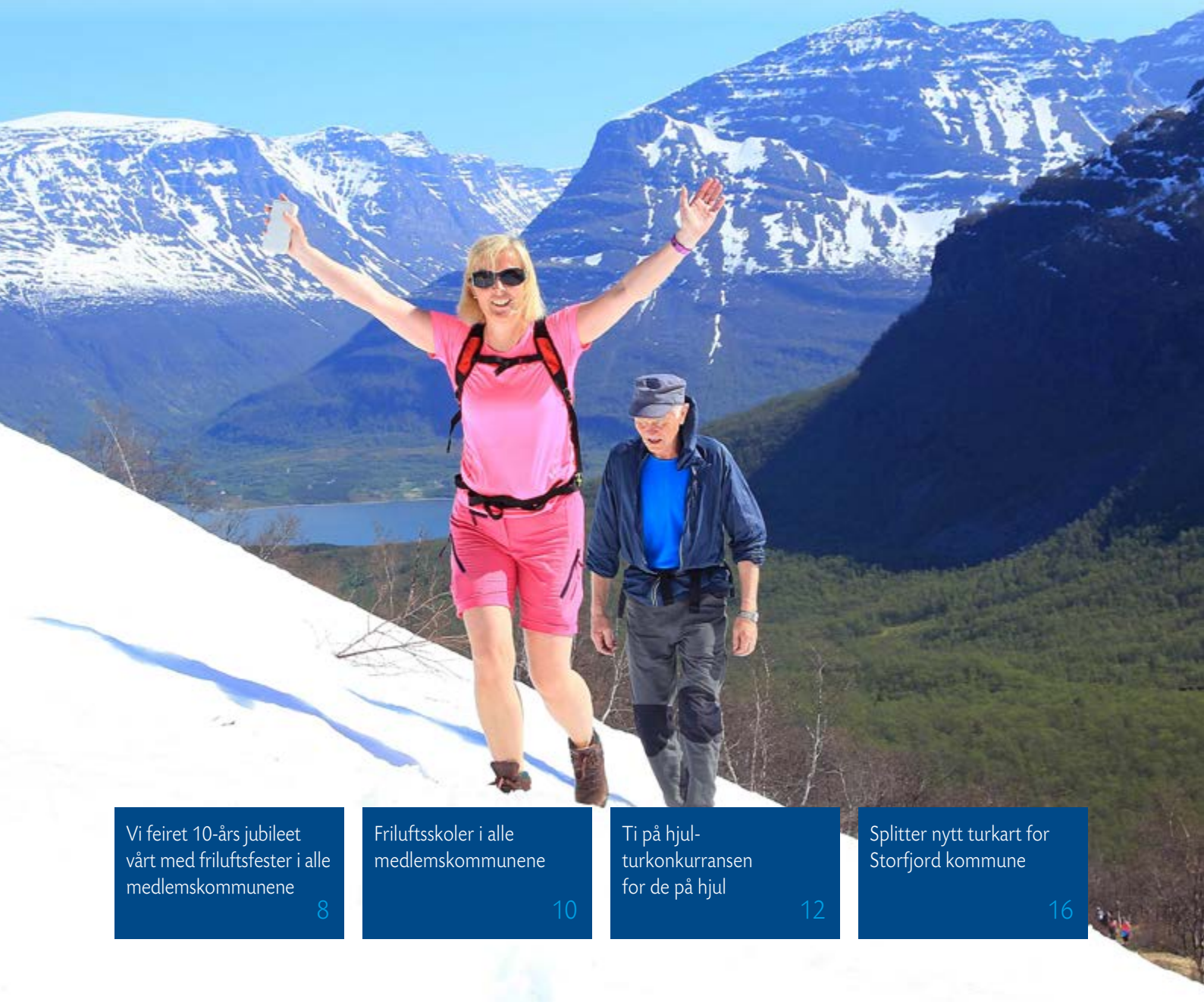

ÅRSRAPPORT

2017

Vi feiret 10-års jubileet
vårt med friluftsfester i alle
medlemskommunene

8

Friluftsskoler i alle
medlemskommunene

10

Ti på hjul-
turkonkurransen
for de på hjul

12

Splitter nytt turkart for
Storfjord kommune

16

Mona er en engasjert og aktiv styreleder. Her er hun sammen med Maja i friluftsrådet og Eivind Høstmark Borge fra FNF Troms under friluftsfesten i Telegrafbukta. Foto: Tine Marie V Hagelin

Kjære alle medlemskommuner – takk for et godt jubileumsår!

2017 var så absolutt et godt friluftsår – og for oss et jubileumsår! Ishavskysten friluftsråd er nådd den nette alder av 10 år, og vi har fått til veldig mye i våre unge år.

Det var i sin tid Regionrådet for Tromsø, Balsfjord og Karlsøy som tok initiativet til satsingen og inviterte Lyngen og Storfjord kommuner til å delta i utredning og forprosjektet: «Sammen om friluftsliv og friskhet».

Isitt forord i rapporten sier daværende regionrådsleder Gunda Johansen:

«Fra naturens side er vi gude benåda! På vakre vårdager er det vel få landskap i verden som kan konkurrere med våre. Hvor du enn snur deg – Snødekte tinder som spiller seg i blankstille sund og fjorder. Naturen folder seg ut, eksploderer! Løv som spretter, gress som gror, irrgro! Elver og bekker kaster seg ned fra bratte fjellsider – friskt vann, dur fra fjellet. Naturen

er magisk, og innbyggerne søker lykkelig ut for å være en del av naturens friskhet».

Gode ord fra ordfører Gunda Johansen i Balsfjord, det støttes helhjertet fra styreleder!

Vi feiret i hele 2017 med friluftsfester i alle kommunene, Friluftsskoler, Friluftsliv for alle, ordførerturer og mange andre flotte aktiviteter!

Ha et godt friluftsår alle sammen – og husk at livet er best ute!

**Hilsen
Mona Pedersen
Styreleder**

ISHAVSKYSTEN
friluftsråd

FORSIDE: Endelig oppe i Elvevollaldalen. Foto: Tine Marie V Hagelin
REDAKTØR: Ishavskysten friluftsråd
LAYOUT:: Fagtrykk Ide AS
TRYKK: Fagtrykk Ide AS
DISTRIBUSJON: Denne publikasjonen sendes til samarbeidspartnere og medlemmiskommunene.
KONTAKT: www.ishavskysten.no

Innhold

Ishavskysten friluftsråd – ditt friluftsråd	4
Friluftsåret 2017	5
Friluftsliv – gratis glede for store og små	6
10-årsjubilanten feirer 10 år med friluftsliv	8
Friluftskoler	10
Aktivitetsskonkurransen «Ti på hjul»	12
Kartlegging tilgjengelighet	14
Friluftsliv for alle	15
Turkart Storfjord	16
Turkart Karlsøy	17
Statlig sikra friluftsområder	18
Oppdag regionens statlig sikra friluftsområder	20
Turhefter	22
Turkort	23
Ren kyst	24
Ut og plukk	25
Skilting og merking Vasstinden	26
Sjømatkurs for lærere	26
Friluftsamling	27
Kommunale prosjekter	28
Friluftsliv – fordi innbyggerne fortjener det!	30
Turutstyr og kajakk/kano – til utlån	32
Friluftsrådet i media	34
Samarbeid gir styrke og resultater	35
Regnskap 2017	36
Oppsummering regnskap 2017	38
Bli bedre kjent med Ishavskysten friluftsråd	39

Se mot nord

*Se oftere mot nord.
Gå mot vinden,
du får rødere kinn.
Finn den ulendte stien.
Hold den.
Den er kortere.
Nord best.
Vinterens flammevirvel,
sommernattens mirakel*

*Gå mot vinden, klyv berg.
Se mot nord.
Oftere.
Det er langt dette landet.
De meste er nord.*

Rolf Jakobsen

Vi feiret 10-års jubileet
vårt med friluftsfester i alle
medlemskommunene

8

Friluftsskoler i alle
medlemskommunene

10

Ti på hjul-
turkonkurransen
for de på hjul

12

Splitter nytt turkart for
Storfjord kommune

16

ISHAVSKYSTEN – ditt friluftsråd

friluftsråd

Din kommune er medlem av Ishavskysten friluftsråd som er et interkommunalt samarbeidsorgan. Ishavskysten friluftsråd er et kompetansesenter for friluftsliv i regionen og ivaretar friluftsoppgaver som er av lik karakter i våre medlemskommuner Balsfjord, Karlsøy, Lyngen, Storfjord og Tromsø. Vårt mål er at friluftsliv skal være en naturlig del av hverdagen for alle innbyggerne i våre medlemskommuner – uavhengig av alder, kjønn, nasjonalitet eller funksjonsnivå.

Medlemskommunene har et samlet landareal på 7462 km² og nær 84 000 innbyggere. Friluftsrådet ble etablert i 2007.

Ishavskysten friluftsråd arbeider spesielt med:

- Læring i friluft
- Friluftsskoler
- Tilrettelegging i friluftslivsområder
- Turkart og turkort
- Tilgjengelighet for funksjonshemmede i friluftsområder
- Friluftsliv i et folkehelseperspektiv
- Kartlegging og verdsetting av friluftsområder

- Lavterskel aktivitetstilbud til barn og unge, funksjonshemmede, eldre og nye landsmenn
- Statlig sikring av friluftsområder
- Informasjonsarbeid om friluftsliv

I 2017 var arbeidsfordelinga i administrasjonen slik:

Daglig leder (100 %):

Tine Marie Valbjørn Hagelin

(barslpermisjon til og med mars 2017)

Prosjektleder og

rådgiver friluftsliv (100 %):

Maja Sjöskog Kvalvik (vikar for daglig leder fram til april)

Ole Andreas Jensen:

prosjektansatt (mai-sept)

kartlegging tilgjengelighet.

Styre

**Karlsøy
kommune**

Mona Pedersen (Felleslista) - leder

Liv Harriet Skogvold (SV) - Vara

**Lyngen
kommune**

Bente Rognli (Ap)

Renate Hansen (Tverrpolitisk liste)(vara)

**Balsfjord
kommune**

Leif Petter Lieng (Ap)

Lisbeth Eriksen (Høyre) - vara

**Storfjord
kommune**

Kåre Eriksen (Tverrpolitisk liste)

Kasper Holmen (MDG) - vara

**Tromsø
kommune**

Ragni L. Ramberg (AP) - nestleder

Marta Hofsføy (AP) - vara

Stein Valkoinen (SV)

Gunhild Johansen (SV) - vara

Jens Ingvald Olsen (Rødt)

Elin Jørgensen (Rødt) - vara

To glade jenter på friluftsfest og ordførertur i Storfjord kommune. Foto: Ishavskysten friluftsråd

Friluftsåret 2017

Enda et friluftsår er over for Ishavskysten friluftsråd. De første tre månedene var Maja enda alene i administrasjonen og fungerte som både daglig leder og friluftsrådgiver. Da mars var over var også mammapermen til Tine Marie forbi, og hun var tilbake på jobb etter påsken. At det var godt å være to hoder og fire hender igjen var det ingen tvil om, for Maja sitt store friluftsengasjement og kreativitet hadde resultert i en imponerende handlingsplan for 2017 som var fullspekket av prosjekter hele året. Det ble ingen rolig start for Tine Marie. Her var det fult program alt første uka!

Det er alltid full fart i friluftsrådet og ingen dager er like.

Maja har hatt ansvaret for friluftsfestene som ble gjennomført i alle medlemskommunene i 2017 i forbindelse med friluftsrådets tiårsjubileum. Hun koordinert jobben med å kartlegge medlemskommunenes friluftsområder for rullestoltilgjengelighet, laget et flott turhefte for alle Ti på hjul-turene, hjalp til med skilting og merking av Vassind på Kvaløya, arrangerte vår første vinterfriluftsskole og koordinerte tilretteleggingen ved Juksavatn, Skrivarholmen og Hjertøya i Balsfjord for å nevne noen av hennes arbeidsoppgaver i året som har vært. Tine Marie har vært med å arrangere og gjennomføre friluftsskolene i sommerferien og høstferien, sendte ut det nye turkartet for Storfjord kommune til alle husstandene i kommunen, laget en haug med nye turkort over kommunenes merka stier, koordinert og gått opp stier med GPS til det nye

turkartet som kommer i Karlsøy i 2018, laget infotavler til Lyngen kommunes statlig sikra friluftsområder Sandvika og Årøyholmen, og laget Lyngen kommunes nye turhefte.

Å jobbe med friluftsliv i nord er rett og slett en drømmejobb.

Å jobbe med friluftsliv sammen med medlemskommunene og deres ivrige og dedikerte lag og foreninger gjør jobben vår til en fornøyelighet. Sammen med medlemskommunene og frivilligheten har vi kunnet gjennomføre en imponerende rekke med friluftsprosjekter rundt om i kommunene. Uten frivilligheten hadde ikke friluftsrådet kunne jobbe slik vi gjør i dag. Den fantastiske jobben som utføres av frivillige personer er rett og slett helt avgjørende for at vi kan gjøre vår del av jobben, og vi er så takknemlige for alt dere gjør for fellesskapet. Tusen takk for samarbeidet og for at dere er til!

2017 var et spennende og godt år for friluftsrådet. Vi hadde mange fine turer, arrangementer og møter med innbyggerne i medlemskommunene våre i året som har gått, og vi gleder oss alt til enda et år i samarbeid med medlemskommunene og deres ansatte og innbyggere.

Vi sees ute i det fri!

Friluftshilsen fra Tine Marie og Maja

Det enkle er ofte det beste

Friluftsliv – gratis glede for store og små

Vi er velsignet med vakker natur rett utenfor stuedøra her oppe i nord. Et hav av friluftsmuligheter ligger rett utenfor stuedøra vår. Bruk naturen både i ukedagene og i helgene. Hva med en fisketur med ungene nede i fjæra etter

jobb og skole? Eller hva med å ta middagen ute i det fri? Nyt årstidene- midnattsola og nordlyset. Hver tid har sin spesielle stemning. Hver dag er en god anledning til å gå på oppdagelsesferd i nærområdet sitt.

*Gå på oppdagelsesferd i fjæra. La ungene få lytte, lukte, smake og føle på kystens spennende elementer.
Foto: Tine Marie Hagelin*

Hva med å teste fiskelykken med en selvkomponert fiskestang? Foto: Tine Marie Hagelin

De beste samtale er de som foregår i det fri. Foto: Tine Marie Hagelin

Hva med å ta med middagen eller lunsjen ut i det fri? Foto: Tine Marie Hagelin

La barne oppdage naturen og seg selv. Å klatre i trær slår selv det mest avanserte lekeapparat. Foto: Tine Marie Hagelin

Å høste av naturen gir både mestringsfølelse og lokalkunnskap. Foto: Tine Marie Hagelin

FRILUFTSFESTER

10-årsjubilanten feirer 10 år med friluftsliv!

Selvsagt måtte vi feire at vi er 10 år, og sammen med medlemskommunene ble det arrangert friluftsfester med ordførertur, mat på bål, padling, friluftsstafett og morsomme frilftsaktiviteter for store og små i løpet av sommeren og høsten. Med god hjelp fra medlemskommunene ble festene en hyggelig og sosial dag, hvor ordførere og nye og gamle innbyggere i medlemskommune var ute i friluft.

På ordførerturen opp til Elvevoldalen i Storfjord var den eldste i turfølget godt over 80 år, mens

gjennomsnittsalderen i Telegrafbukta i Tromsø var 4 år. Et godt aldersspenn blant deltakerne med andre ord, og et godt tegn på at arrangementene våre «fenger» både den oppvoksende og eldre generasjon.

Vi kombinerte friluftsfestene med den årlige ordførerturen i alle kommunene, utenom Tromsø. I Tromsø inviterte vi skoler og barnehager med på en friluftsdag i Telegrafbukta. Det ble satt opp klatretau, fyrt i bålpannene, servert fiskesuppe og pinnebrød, kanoene våre lå i fjæra og det ble rigget opp en smoothiesyssel for de som ville trø sin

Rundt 80 Balsfjordinger var med å feiret friluftsrådets og Balsfjord Turlags jubileum oppe ved idylliske Juksavatn. Strupen Utviklingslag og Balsfjord og omegn Turlag gjorde en fantastisk jobb med å stelle i stand festlokalet. Foto: Leif Arne Stensland

egen smoothie. Og gjetten om det var mange som ville det! Det var kø ved sykkelen fra start til slutt.

Friluftsrådet arrangerte en friluftsstafett på friluftsfestene, med temaer som allemannsretten, flora og fauna og lokal friluftskunnskap. Det ble delt ut fine premier til de som kunne mest. I Tromsø fikk skolene og barnehagene velge mellom snøformsett eller bålpanne som førstepremie, og hvor andreklassen var gratis utlån av kanoene for hele skolen eller barnehagen. I de andre kommunene var det fiskestang og turkart som var blant premiene.

Festene krevde mye planlegging i forkant, så både Maja og Tine Marie var i sving mange måneder før den første friluftsfesten gikk av stabelen i Storjord kommune i juni. Og da det «rant» inn glade unger med refleksvest fra alle kriker og kroker i Telegrafbukta, og vi så hvor mye ungene koste seg med kanopadling, stafett, matlaging på bål så var vi begge enige om at det var helt klart verdt alt strevet! For vi oppnådde målet med selve friluftsrådet på disse festene. Å skape uteglede og mestring for store og små.

Friluftsfestene og ordførerturene ble avholdt:

STORFJORD: Sandørneset og Elvevoll dalen på Elvevoll
TROMSØ: Telegrafbukta, Tromsøya
BALSFJORD: Juksavatn
LYNGEN: Jægervatnet
KARLSØY: Storvatnet, Vannøya

Å få lage sin egen mat på bål slo godt an blant de yngste deltakerne på friluftsfesten ute på Vannøya i Karlsøy kommune. Foto: Maja Sjøskog Kvalvik

Ordfører Gunda Johansen i Balsfjord kommune fikk følge med en av de bosatte familiene i kommunen på sin ordførertur langs idylliske Juksavatn. Foto: Maja Sjøskog Kvalvik

Vel framme ved en av Storjord kommunes mange trimpostkasser. Ordfører Knut Jentoft valgte vakre Elvevoll dalen til sin ordførertur. Den eldste i turfølget var over 80 år og var en av de som ledet an opp dalen. Foto: Tine Marie Hagelin

På friluftsfesten i Tromsø var ordfører Kristin Røymo med å skapte god stemning sammen med de rundt 150 glade ungene som syklet sin egen smoothie, padla kano og grillet pinnebrød på bål. Foto: Tine Marie Hagelin

Ivrige unger som tålmodig venter på sin tur til å padle kano i Telegrafbukta. Foto: Tine Marie Hagelin

For en nydelig dag å teste friluftsrådets kajaker! Under friluftsfesten på Elvevoll i Storjord fikk deltakerne prøve kajakkene på blikkstilte hav. Foto: Tine Marie Hagelin

FRILUFTSKOLER

Lavterskel og rimelig friluftstilbud til barn og unge i fellesferien.

Vår aller første vinterfriluftsskole ble en stor suksess! Sammen med 19 elever fra 7 forskjellige nasjoner og 5 instruktører arrangerte vi friluftsskole

I 2017 har vi arrangert friluftsskoler i alle våre medlemskommuner for 3 året på rad. Og gjett om at friluftsskolene har kommet for å bli! For mer uteglede, mestringsglede, og friluftsglede skal man lete lenge etter. Ishavskysten friluftsråd har samarbeidet med kommunene og lag og foreninger for å tilby barn og unge noen skikkelig artige friluftsdager i fellesferien.

Konseptet er utviklet av Friluftsrådenes Landsforbund og Den Norske Turistforening, og målet er å gi deltakerne lystbetont introduksjon til friluftsliv.

I **Balsfjord** ble friluftsskolen arrangert sammen med BULA-huset. 20 elever over hele fem dager i juni.

I **Karlsøy** ble friluftsskolen arrangert sammen med Karlsøy kommune. 9 elever over tre dager i august.

I **Lyngen** ble det arrangert to friluftsskoler. Første i slutten av juni sammen med Lyngen Frivillighetssentral. 20 elever. Den andre friluftsskolen ble arrangert som en del av konseptet Bootcamp Lyngen, sammen med Lyngen kommune og Aktiv ferie og fritid. 25 elever over tre dager i august.

I **Storfjord** ble det arrangert friluftsskole sammen med Storfjord kommune og Vestre Storfjord Lysløypelag. Hele 402 elever over fire dager i juni.

i vinterferien ute i Tromvika på Kvaløya. Foto: Maja Sjøskog Kvalvik

I **Tromsø** arrangerte vi vår første vinterfriluftsskole i vinterferien for 19 ivrige elever ute i Tromvika på Kvaløya. I tillegg arrangerte vi friluftsskole i høstferien for 22 elever over tre dager i samarbeid med Tromsø kommune.

Obligatoriske temaer på alle friluftsskolene

1. Allemannsrett og ferdselskultur
2. Kartforståelse
3. Raste- og leirplass
4. Tur eller ekspedisjon

FRILUFTSSKOLEN

Sang og hyggestund rundt bålet oppe ved Krokenvatnet i Tromsø kommune. Instruktør Gry lager toast til lunsj sammen med glade elever i høstferien. Foto: Tine Marie Hagelin

Elevene i Karlsøy kommune fikk seg en stor opplevelse da de fikk være med på fisketur i sjarken Hessfjord. Foto: Bertil Birkeland

Fornøyde elever på friluftsskolen i Balsfjord fikk hver sin diplom etter 4 dager med friluftsliv i juni. Med Alf Olav Lyngstad i BULA-huset i spissen ble friluftsskolen atter en gang en flott opplevelse! Foto: Tine Marie Hagelin

Hvilkun humle er dette da? Her har elevene på friluftsskolen i Storfjord fanget en av de 34 humleartene som lever i Norge. Med stor begeistring og enda større forsiktighet fanget de zzzummende humler de fant inne i Elvevollalen. Foto: Tine Marie Hagelin

Det smaker godt med laksewrap på bål etter turen opp til Solhovdammen i Lyngen kommune. Foto: Tine Marie Hagelin

Aktivitetskonkurransen «Ti på hjul» i medlemskommunene

Selvsagt skal hjulbrukere ha sin egen turkonkurranse! Ti på hjul og er ment som et alternativ til Ti på Topp og passer for alle som bruker hjul i hverdagen. Prosjektet har som mål å inspirere dere som bruker hjul i hverdag og ikke kan benytte seg av Ti På Topp-tilbudet, men som gjerne vil ut på tur i våre flotte friluftsområder.

I samarbeid med Balsfjord, Lyngen, Tromsø, Karlsøy og Storfjord kommune og Handikapforbundet i Tromsø har friluftsrådet valgt ut mange fine turmål som er tilpasset hjulbrukere; enten det er rullestol, barnevogn eller rullator. Turene har ulik lengde, og er gradert som varierte eller slake. Mange har gapahuk og bål plass og turene er prøvekjørt med elektrisk kombirullestol.

Ti på hjul-turene gir varierte og spennende naturopplevelser. Lad opp batteriene i Sandvika i Lyngen, nyt fossene i Tromsdalen i Tromsø, opplev spektakulære Vannøya i Karlsøy, lær om arter i gammelskogen i Lulledalen i Storfjord eller ta med hele familien til idylliske Juksavatn i Balsfjord

I 2017 har Ti på hjul fått et skikkelig løft. Vi oppdaterte logoen for å også inkludere barnevogn og rullator. Antall turmål ble utvidet, og registreringsmulighetene i konkurransen ble flere. Alle 16 turer ble gradert etter vanskelighetsgrad. Dette er svært viktig for å føle trygghet ute på tur, som vil igjen bidra til at enda flere velger turer gjennom Ti på hjul. Det finnes ikke

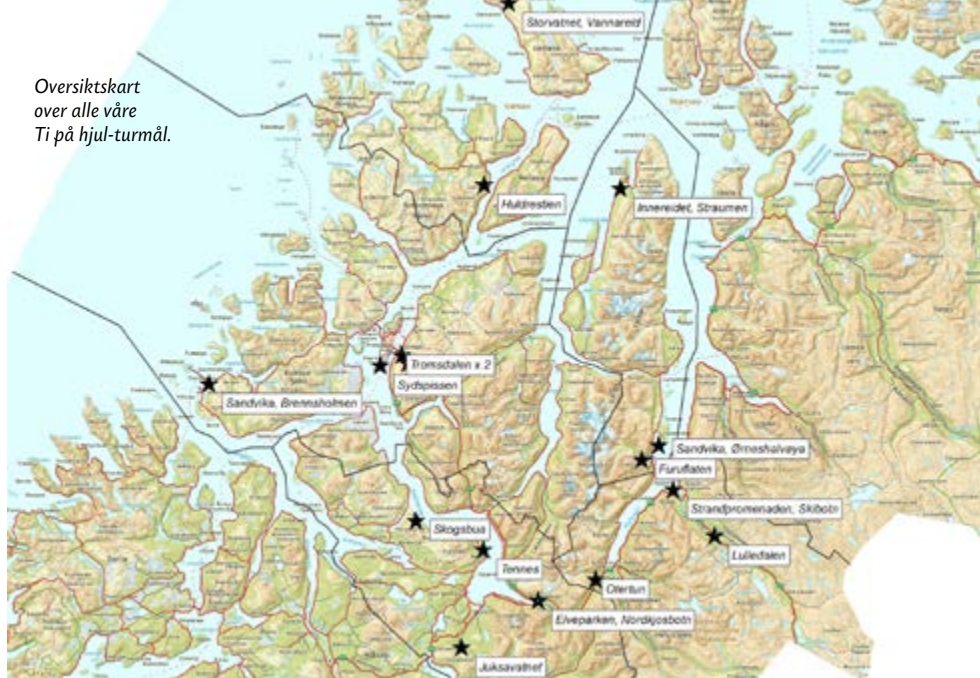
noe nasjonalt system for gradering av turer for rullestolbrukere, så vi lagde vårt eget graderingssystem tilpasset de tilrettelagte turene vi har i våre kommuner. Se tabell.

Alle 16 turmål fikk egne turkodeskilt ved turmålet.

Turkodene brukes for innmelding av tur deltakelse i konkurransen. Det var mulig å melde inn turer enten via SMS, mail eller via nett (telltur.no). På Telltur.no la vi ut alle turer, med turbeskrivelser og bilder. Se <http://www.telltur.no/ishavskysten/tipahjul/>. Vi lagde i tillegg et flott turhefte for turkonkurransen, som ble sendt ut til alle medlemskommunene. Alle rådhus, omsorgstjenester, dagsenter, helsestasjoner, bo- og servicesenter, åpne barnehager, sykehjem og FFO Troms fikk turhefter. Det ble totalt trykket opp 690 turhefter, og så godt som alle turhefter ble utdelt/tok slutt. Vi annonserte også om Ti på hjul i medlemsbladet til Norges handikapforbund og fikk avisa iTromsø å skrive en artikkel om konkurransen. Ti på hjul har også sin egen facebookgruppe, med inspirasjon til turmål og turopplevelser.

Oversiktskart
over alle våre
Ti på hjul-turmål.

En tur rundt Sydspissen er perfekt for besteforeldre som er på tur med barnebarnet i barnevogna. Foto: Tine Marie Hagelin

Det nydelige og tilrettelagte friluftsområdet i Sandvika er et av Ti på hjul sine turmål. Her er det HC-toalett, rasteplass og bålplass. . Foto: Tine Marie Hagelin

Fra den rullestolvennlige rasteplassen ved Jukstvatn i Balsfjord kan man nyte både utsikten og bålkaffen. «Turkodeskiltet er plassert slik at hjulbrukere enkelt kommer til å lese turkoden.» Foto: Maja S. Kvalvik

Gradering	Passer for	Lengde	Underlag	Stigningsgrad og helning
	Nybegynnere. Kan gjennomføres med manuell rullestol alene.	< 750 meter	Fast og jevnt underlag som asfalt eller fast grus. Stor grad av opparbeiding som gir god fremkommelighet.	Ingen bratte partier eller terskler. Lite stigninger.
	Middels trenete. Kan være krevende å trille med manuell rullestol for de med lite erfaring, assistent anbefales. Bruker av el-rullestol kan gjennomføre alene hvis dreven bruker.	< 2 km	Underlaget kan være noe kupert og bakker kan være litt bratte. Kortere partier med løsere dekke kan forekomme. Parti kan være på smalere veg eller bred sti.	Moderate og lengre stigninger.
	Erfarne. De med god utholdenhet. Er krevende å trille med manuell stol, assistanse eller ledsager nødvendig. El-rullestol anbefales.	> 2 km Kan være kortere dersom det er mye stigning eller krevende underlag.	Kan være terskler og hindringer (stein, røtter, bruer etc) som kan kreve aktiv hjelp fra ledsager. Underlaget kan være noe mykt.	Kan inneholde lange og/eller brattere stigninger.
	Krevende tur. El-rullestol for utendørsbruk med god batteridekning og gode dekk. Gode kjøreegenskaper kreves. Assistanse eller ledsager nødvendig.	Ingen maks høyde eller lengde, men det vil gjerne være krevende stigning og terreng som gir denne graderingen.	Partier med løsere underlag forekommer. Kan være småkupert med terskler og hindringer (stein, røtter, bruer etc) som kan kreve aktiv hjelp fra ledsager.	Inneholder lange og brattere stigninger.

Graderingsystemet for Ti på hjul er utviklet av Ishavskysten friluftsråd

Vi ansatte Ole Jenssen i sommermånedene til å kartlegge friluftsområdene våre etter kartverkets standard. Han hjalp også til med å lage den omfattende rapporten. Foto: Tine Marie Hagelin

Rapporten omfatter alle de kartlagte områdene og kan hentes hos oss på rådhuset i Tromsø kommune.

Kartlegging tilgjengelighet

Alle skal gis mulighet til naturopplevelser, uansett funksjonsnivå og alder. Et viktig folkehelseiltak er å legge til rette for at flest mulig kan benytte friluftsområder i sitt nærmiljø, og at man i disse områdene skal kunne være fysisk aktiv. For personer med funksjonsnedsettelse er det helt avgjørende at slike områder har god tilgjengelighet, og at man skal kunne klare seg selv.

Vi i friluftsrådet mener at kommunene bør jobbe for et mer inkluderendesamfunn, også i sine friluftsområder. I kommunene bør det derfor finnes planer for hvilke friluftsområder og turveier som skal være tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne. For å hjelpe kommunene med dette arbeidet, har vi utført en omfattende kartlegging av tilgjengeligheten i de tilrettelagte friluftsområdene i våre medlemskommuner. Tilgjengelighetskartleggingen er utført etter en nasjonal metode utarbeidet av Kartverket, Friluftsrådenes landsforbund og Handikapforbundet.

Kartleggingen viser at det finnes flere friluftsområder som delvis er tilrettelagt for funksjonshemmede, først og fremst med tanke på rullestolbrukere, men også svaksynte. Det finnes

blant annet HC-toaletter, turveier, bålplasser, gapahuker og fiskebrygger. Mange av områdene følger likevel ikke alle krav for full tilgjengelighet. Det kan være små hindringer i form av ujevnt eller løst dekke langs turvegen, for liten snuplass i en gapahuk, for bratt rampe opp til HC-toalettet eller mangel på HC-parkering til friluftsområdet. I mange områder er det mulig at med relativt små grep øke tilgjengeligheten.

Ole Andreas Jenssen ble engasjert i sommermånedene for å kartlegge i kommunene. Han har besøkt hvert eneste friluftsområde for å måle alle kartleggingsobjekt som gapahuker, fiskebrygger, ramper, bord, toaletter og turveier med hjelp av vater, målebånd og nettbrett. Han har dessuten vært helt avgjørende for å få laget en utførlig rapport ut fra kartleggingen, som vanligvis kun presenteres på norgeskart.no. I rapporten kan man lese hvor tilgjengelig hvert kartleggingsobjekt er, og hva som eventuelt skal til for å gjøre det fullt tilgjengelig.

Vi håper at kartleggingen og rapporten vil gjøre det enklere for kommunene, i samarbeid med friluftsrådet, å tilrettelegge for bedre tilgjengelighet for funksjonshemmede i sine friluftsområder.

Friluftsliv for alle

Friluftsliv for alle er et vel etablert tilbud for fremst barn og unge og barnefamilier i Ishavskystens medlemskommuner. Fra vi startet opp prosjektet i 2014 har mange barn og unge opplevd spennende, gratis og lavterskel friluftaktiviteter som kanopadling, orientering, naturleker, fisking, bueskyting, roing med Nordlandsbåter og speideraktiviteter, mange også tilpasset rullestolbrukere.

I 2017 ble det arrangert 29 friluftaktiviteter i våre fem medlemskommuner sammen med 17 lag og foreninger, med rundt 1100 deltakere. Arrangørene (lag/foreninger/bedrifter) er godt kjent med opplegget og har gjennomført sine aktivitetsdager på en ypperlig måte. Sammen med de frivillige lag og foreningene har vi nådd ut til mange som ønsker å prøve seg på nye friluftaktiviteter. I år slo vi sammen alle kommuner og lagde en felles kalender, noe som gjorde at deltakerne flere ganger har brutt kommunegrensene for å bli med på nabokommunenes sine arrangementer. Nå som Friluftsliv for alle har holdt på i fire år, håper vi at prosjektet har oppfylt sin opprinnelige rolle for å vise det brede spekteret av friluftsmuligheter rundt om i kommunene. Prosjektet avsluttes med flagget til topps, for å frigjøre rom for andre friluftsprosjekter i kommunene.

FRILUFTSLIV FOR ALLE - Kalender 2017

Tid: 1 utvalgte dager kl. 12:00 - 18:00, 1 utvalgte kl. 17:00 - 18:00

Dato	Kommune	Tema	Organisator	Kursleder	Sted	Kontakt
2. feb	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
9. feb	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
16. feb	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
23. feb	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
30. feb	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
7. mar	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
14. mar	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
21. mar	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
28. mar	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
4. apr	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
11. apr	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
18. apr	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
25. apr	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
2. mai	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
9. mai	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
16. mai	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
23. mai	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
30. mai	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
6. jun	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
13. jun	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
20. jun	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
27. jun	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
4. jul	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
11. jul	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
18. jul	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
25. jul	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
1. aug	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
8. aug	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
15. aug	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
22. aug	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
29. aug	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
5. sep	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
12. sep	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
19. sep	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
26. sep	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
3. okt	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
10. okt	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
17. okt	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
24. okt	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom
31. okt	STORFJORD	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom	Sammenheng mellom

Turkalenderen ble delt ut til alle skolene i våre fem medlemskommuner.

EN STOR TAKK TIL VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE:

Arctandria Kystlag
Barnas Turlag/Troms turlag
B/L Ulaknott
BULA-huset Storsteinnes
Fløya bueskyttere
Lyngsdalen Sanitetsforening
Malangseidet Bygde- og idrettslag
Nordnorsk Vitensenter

Norsk Ornitologisk Forening Tromsø
Oteren Framlag
Rottenvik Bygdslag
Sagelvatn Utmarkslag
Tromsø Villmarkssenter
UL Start
Vannareid Speidergruppe
Vestre Storfjord Lysløypelag

For en ivrig dugnadsgjeng! De glade og flinke damene i Lyngsdalen sanitetsforening skapte stor stemning blant store og små på fellesturen inn til Gaisegallosteinen i Lyngsdalen.

Kystlaget Arctandria i Tromsø kommune har vært med alle årene Friluftsliv for alle har eksistert, og deres aktivitet har alltid vært veldig populær. For det å ro med nordlandsbåt er ikke hverdagskost, så dette lokket mange ut på tur!

God stemning mens man venter på en ledig nordlandsbåt. Ronja har vært med på Friluftsliv for alle i fire år og fremdeles like begeistret! Alle foto: Tine Marie V Hagelin

Turkart Storfjord

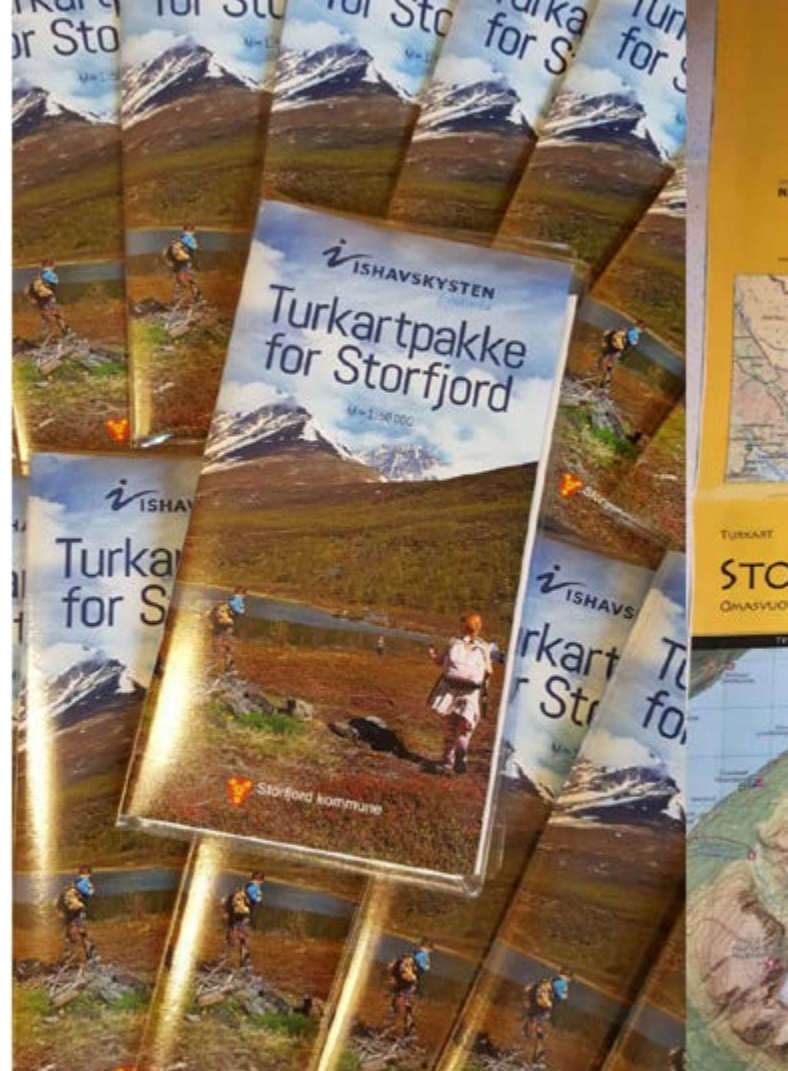
Splitter nytt turkart fullspekket av turmuligheter!

I tett samarbeid med Storfjord kommune, Vestre Storfjord Lysløypelag, Storeng Steindal Trim og Signaldalen bygdelag har Ishavskysten friluftsråd laget et nytt turkart (1: 50 000) over Storfjord kommune. Alle husstandene i Storfjord kommune fikk et gratis eksemplar i posten i starten av august. Sammen med turkartet følger et flott hefte med informasjon om Storfjord som turdestinasjon.

Samarbeid gir resultater

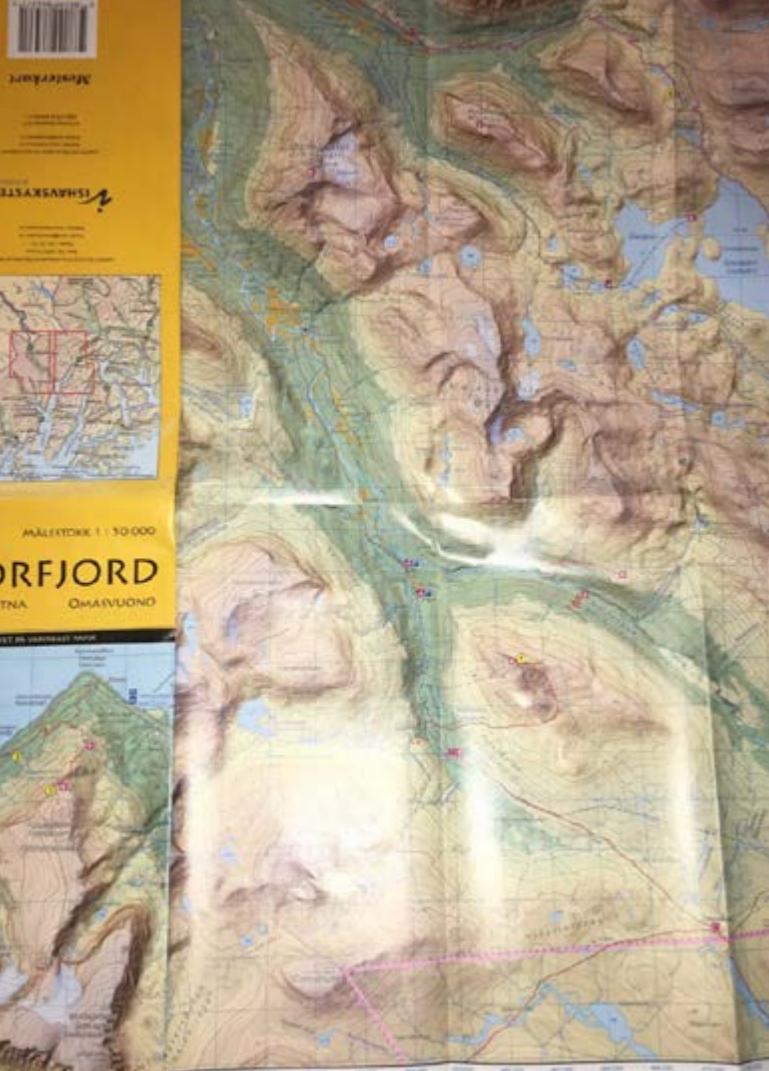
Etter 1 års prosjektarbeid sammen med Storfjord kommune og frivillige lag og foreninger er nå turkartet ferdig. Turkartpakka består av et turkart i 1: 50 000 på vannavstøtende papir og en kartmappe med info om kommunen og turer.

Å lage et turkart hvor alle kommunens merkede turer er tegnet inn på kartet er et møysommelig arbeid, og det hadde ikke

vært mulig å få dette til uten frivillighetens ivrige, engasjerte og flinke folk. Engasjerte folk i Vestre Storfjord Lysløypelag, Signaldalen bygdelag og Storeng Steindal Trim har lagt ned et imponerende antall timer i å logge alle stier og løyper i kommunen med GPS, som har lagt grunnlaget for dette kartet. Samtidig har dyktige folk i kommuneadministrasjonen laget en oversikt over alle friluftselementene for kommunen som må med i kartet, samt kvalitetssikret arbeidet underveis sammen med MesterKart.

Turkart Karlsøy

Allerede før turkartet til Storfjord gikk i trykken startet vi jobben med et tilsvarende turkart for Karlsøy kommune. Vi fikk tilsagn på spillemiddelsøknaden, så nå var det bare å hive seg rundt.

Sammen med engasjerte ildsjeler fra alle kommunens øyer og ansatte i kommuneadministrasjonen, kartla vi alle merke og umerke stier som måtte med på turkartet. Lista inneholdt rundt 40 stier som måtte trackes med GPS slik at stien blir rett på kartet.

Det ble avholdt et GPS-kurs (av Svein Pedersen fra Balsfjord og omegn turlag) på rådhuset på Hansnes og hver øy fikk 2 GPS'er til disposisjon. Gjennom dialog på den nyetablerte Facebookgruppen Turkart Karlsøy ble samtlige stier gått opp med GPS sommer og høst 2017! I tillegg ble mange av de umerke stiene merket samtidig som de ble tracket med GPS.

Friluftsrådet koordinerte arbeidet og var selv med å tracket og merket stier sommer og høst, og la inn alle sporloggene på Rett i kartet (Kartverkets egen database over landets stier). Målet er at turkartet skal være klart til sommeren 2018.

En ENORMT stor takk til alle som bidro med sporlogger til turkartet: Frank Giæver Larsen og gjengen fra Vannøya, Siv Ditlefsen som løp rundt over hele kommunen med GPS, Astrid Oksavik, Leif-Wiggo og Wibeke Ditlefsen og på Reinøya, Svein Egil Haugen på Karlsøya, Bertil Birkeland og Franziska Wentzlaff i kommunen og mange mange flere for uvurderlig innsats med innsamling av sporlogger.

Kartet har blitt svært godt mottatt, og mange forteller at de har oppdaget nye turmuligheter i sin egen kommune. Turkartene selges hos Troms Turlag, Visit Tromsø, Cafe Ruija i Skibotn og på rådhuset i Storfjord. Inntektene går direkte tilbake til kommunen i form av ulike friluftsprosjekter.

Prosjektet er finansiert av spillemidler, næringsfondet i Storfjord, kommunale midler og friluftsrådets egne midler.

Den spennende tilrettelagte stien inne i Lulledalen er en av mange stier som er markert på det nye turkartet. Foto: Tine Marie V. Hagelin

Til venstre: Skibotnløypene er godt merket og er noe for en hver smak. Alle stiene vises på turkartet. Foto: Susanne Vallesæter

Karlsøy kommune har bidratt mye med sporlogger og merking i forbindelse med det nye turkartet. Her merker arealplanlegger Bertil Birkeland stien fra Lanes-Homevatnet-Hessfjorden i samarbeid med friluftsrådet. Foto: Tine Marie V. Hagelin

Statlig sikra friluftslivsområder

Ishavskysten friluftsråd har også i 2017 samarbeidet med medlemskommunene om tilrettelegging i de statlig sikra friluftsområdene. Samarbeidet varierer fra kommune til kommune. I Tromsø kommune har de fram til nå håndtert sine sikra friluftsområder selv, mens i Balsfjord, Storfjord og Lyngen har friluftsrådet bistått kommunene med prosjektsøknader og gjennomføring av tiltakene i forvaltningsplanene.

Dette er gjort i 2017:

Sandørneset

Sandørneset i Storfjord ble på tampen av året kjøpt opp og ble da offisielt kommunens første statlig sikra friluftsområde. Planen var at friluftsrådet i samarbeid med kommunen skulle starte med grunnleggende tilrettelegging på Sandørneset sommeren 2017, men dette arbeidet ble midlertidig stoppet da det dukket opp noen momenter vedrørende grunneierforhold som var avgjørende å få klarhet i før utbetalingen kunne skje. Dette ble avklart i november 2017, og utbetalingen til grunneier ble gjort i desember 2017. Det betyr at den grunnleggende tilrettelegginga som skulle ha vært ferdig i 2017, utføres i 2018. Det skal settes opp HC-toalett, lages parkering med 2 HC-plasser, bålplasser og sittegrupper og infotavle.

Skrivarholmen

I Malangen ligger en perle ukjent for mange, men slett ikke for elevene ved Sand skole. I en årrekke har skolen brukt friluftsområdet til sine uteaktiviteter, hele året. Etter at friluftsrådet har laget en forvaltningsplan for området, har det også vært mulig å søke statlige tilretteleggingsmidler. For

å gjøre området tilgjengelig også for funksjonshemmede, har det blitt tilrettelagt en turveg fra parkeringsplassen til rasteplassen i sørenden av Skrivarholmen. Denne ferdigstilles i løpet av 2018, og følges de kommende årene opp med toalett og grillplass for funksjonshemmede. Målet er at flere enn de lokale skal oppdage det tilrettelagte friluftsområdet.

Juksavatn

Juksavatn i Strupen er et av Balsfjords kommune mest brukte friluftsområde, og har i 2017 fått etterlengtede oppgraderinger i form av bedre dekke på parkeringsplassen samt bredere toalett som er mer tilgjengelig for rullestolbrukere, gapahuk til Langnesodden, nye stedsnavnskilt og en ny stikkrenne under vegen som erstatning for den gamle, ødelagte.

Hjertøya

Hjertøya, innerst i Nordfjorden i Balsfjord, er en liten hjerteformet øy med få besøkere. Øya er likevel et statlig sikra friluftsområde, og kommunens eneste på en øy. I 2016 kjøpte friluftsrådet inn en robåt, som har blitt brukt i 2017. Det har også blitt tilrettelagt med en enkel bål plass på øya, for å tilby en trygg plass å grille sin pølse på.

Årøyholmen

Ishavskysten friluftsråd har i samarbeid med Lyngen kommune og Olderdalen båtforening tilrettelagt for friluftsliv ute på Årøya. Det er satt opp en gapahuk på Ørnhaugen, moloen er forsterket, kaia og sitteplassen er beiset og vedlikeholdt og det er designet og satt opp en infotavle på kaia. Friluftsrådet hadde ansvaret for ifotavle om det statlig sikra friluftslivs-

rådet. På tavla er det info om Årøyholmens historie, skånsom ferdsel, hva et statlig sikret friluftslivsområde er og hvem som forvalter området. Tavla er laget etter malen til Miljødirektoratet og laget av en ekstern designer på oppdrag fra friluftsrådet. Olderdalen båtforening har snekret tavla som infoplaten er montert på. På samme tavla skal det også settes opp informasjon om landskapsvernområdet.

En flott og konstruktiv befarings tur til idylliske Årøyholmen sammen med Olderdalen båtforening og Lyngen kommune. For en fantastisk jobb båtforeninga har gjort ute på øya!

Sandvika

Ishavskysten friluftsråd har i samarbeid med Lyngen kommune tilrettelagt for friluftsliv i Sandvika. Rullestolveien ned til plattingen er gruset, og det er laget en tilrettelagt bål plass nede på stranda. Friluftsrådet har laget en infotavle som står

ved parkeringa. På tavla er det info om Sandvikas historie, skånsom ferdsel, hva et statlig sikret friluftslivsområde er og hvem som forvalter området. Tavla er laget etter malen til Miljødirektoratet og laget av en ekstern designer på oppdrag fra friluftsrådet. Det er en ekstern part som har snekret trebukken som infotavla er montert på. Det er kjøpt inn et HC-parkeringsskilt som viser to reserverte p-plasser for rullestol.

Hva er statlig sikring?

Norge er rikt på naturområder, men vi er avhengig av at områdene er tilgjengelige for oss. Allemannsretten sikrer rett til fri ferdsel i skog og mark, men den kan ikke hindre at for eksempel nedbygging gjør områder ubrukelige til friluftsliv. I enkelte tilfeller kjøper det offentlige opp verdifulle områder, for å sikre dem som friluftslivsområder. Sikring av områder for friluftsliv innebærer at det offentlige skaffer seg råderett over arealer ved erverv av eiendomsrett, eller ved avtale om varig bruksrett (servituttavtale). Miljødirektoratet forvalter statens økonomiske virkemidler til dette formålet. De statlige midlene tildeles kommuner og interkommunale friluftsråd.

Behov for å sikre flere friluftsområder?

Her kan vi i friluftsrådet bidra. Det er mye midler å hente fra Miljødirektoratet til både sikring av nye friluftsområder, samt tilrettelegging av allerede sikra friluftsområder. Ønsker kommunene å sikre flere områder, kan vi bidra i sikringsprosessen, lage forvaltningsplaner, skrive søknad og rapportere. Dette er en gratis tjeneste vi tilbyr kommunene våre.

Våre statlig sikra friluftsområder

BALSFJORD

Juksavatn
Skrivarholmen
Hjertøya

LYNGEN

Sandvika
Årøya

TROMSØ

Tromsdalen
Straumshella
Fagereng
Sydspissen
Telegrafbukta/Folkeparken

STORFJORD

Sandørneset

KARLSØY

Haugland gård

Oppdag regionens statlig sikra friluftsområder

Foto: Geir Arne Simonsen

Visste du at det er hele 12 statlig sikra friluftsområder i våre fem medlemskommuner? Et statlig sikret friluftsområde er et område som er kjøpt opp med statlige midler, og dermed sikret allmennhetens friluftsinnteresser for all fremtid. Fantastisk, ikke sant? Så her kan du oppleve mye spennende og variert friluftsliv. Ja, alt fra å overnatte i huset på Hersøya som Jan Baalsrud gjemte seg i på sin flukt fra tyskerne, til å fiske i den sterke Ryastraumen eller padle på Juksavatnet. Les om områdene her, og besøk friluftsrådets hjemmeside for mer informasjon.

Haugland gård på Hersøya (Karlsøy)

Haugland gård ligger idyllisk til på øya Hersøya i Karlsøy. Her kan du overnatte for en billig penge. Karlsøy Jeger- og Fiskerforening leier ut gården og de tilbyr også skyss over til øya om det er behov for det. Det er gode ankringsmuligheter for båt. Jan Baalsrud gjemte seg i huset under sin flukt fra tyskerne i sin tid, så her ligger det mye historie i veggene. ↴

Sandørneset/Råa (Storfjord)

Sandørneset er et idyllisk og familievennlig område på vestsiden av Storfjorden. Området innbyr til allsidige aktiviteter langs fjæra, muligheter for fotturer langs merka løyper i Langdalen og Elvevollidalen og bålkos for hele familien. Friluftsområdet er under etablering og vil bli tilrettelagt med bålplasser, bord og benker, toalett og parkering. Området vil bli tilgjengelig for rullestolbrukere.

Juksavatn (Balsfjord) ↗

Juksavatnet/Strupen i Balsfjord er et svært populært og familievennlig turområde med bilvei helt fram til vannet. Ved parkeringen finnes gapahuk, flytebrygge, grill, danseplating, utedo samt flere bord og benker. I området er det populært å gå kortere og lengre turer, fiske, bade eller padle i vannet og telte. Vi kan varmt anbefale turen rundt vannet, som går langs skogsveg og sti. Det går også flere merkede turstier fra Juksavatnet til de flotte områdene rundt.

Skrivarholmen (Balsfjord)

Skrivarholmen er en liten odde nord for Sandsvatnet på Malangshalvøya. Dette er et yndet utfarts- og uteundervisningsområde i Balsfjord. Sand skole er en viktig bruker av området, og skolen har tilrettelagt med utedo, spikerlavvo og bålplass i leirområdet helt i sør. Området vil snart kunne by på flere friluftsopplevelser for allmenheten, med en rullestolvei fra parkeringsplassen inn til leirplassen (ferdig i 2018), samt å etablere rullestoltilpasset grillhus og toalett.

Hjertøya (Balsfjord)

Hjertøya er en liten hjerteformet øy som ligger skjermet innerst i Nordfjorden i Balsfjord. Øya er et flott utfartssted for båtturer og bading sommer, og utfartssted på isen om vinteren med isfiske og bålkos. Øya er viktig hekkeplass for bl.a. ærfugl, gås og måkearter. Det praktiseres derfor lokalt ilandstigningsforbud fra isgang til St. Hans. Det ligger en robåt tilgjengelig for å låne gratis for å ro ut til øya. Det beiter vær på øya, så hold utkikk etter de firbeinte beboerne.

Sandvika (Lyngen)

Idylliske Sandvika ved Pollen er et mye besøkt utfartssted i Lyngen. Friluftsområdet er tilrettelagt med grusvei fra parkeringsplassen ned til fjæraområdet, samt universelt

utformet toalett og platting, bord og benker. Her kan du nyte midnattssola, bade, gå på oppdagelsesferd i fjæra, eller nyte naturens ro på svabergene i nord der det også ligger en flott rullesteinstrand. Området er godt egnet for turer med hele familien, inklusive turer med rullestol.

Årøya (Lyngen)

Årøya er en perle i Lyngfjorden som blir mye besøkt på godværsdager, med mange fritidsbåter i havna. Øya eies av kommunene Storfjord, Kåfjord og Lyngen. Deler av friluftsområdet er også landskapsvernområde, og friluftaktiviteten foregår i nord utenfor verneområdet. Her er mye historie, fra forsvarets tid under den kalde krigen, russisk fangeleir under 2. verdenskrig, og i tidligere århundrer var øya handelssted og lensmannssted. Funn av søkkestein som er 3–4 tusen år gamle viser at øya var bebodd tidlig. Verdt et besøk!

Fagereng (Tromsø)

Dette friluftsområdet utgjør startpunktet på tursti- og lysløypenettet fra Folkeparken i sør og videre nordover i Tromsømarka. Området ligger som en grønn lunge ned i befolkningstette områder på Fagereng og Sorgenfri, og benyttes både til trening og rekreasjon.

Straumhella (Tromsø) ↗

«Hella» er et kjært utfartssted om sommeren for folk i hele kommunen, men også en betydningsfull turistattraksjon. Her finner du et unikt friområde med fine svaberg ut mot Rystraumen der det er rikt fiskeliv. Hella er en svært attraktiv fiskeplass, campingplass og utfartsplass. I sommersesongen er kafeen Hellastua åpen.

Tromsdalen 1 og 2 (Tromsø)

Tromsdalen er et svært mye brukt friluftsområde, og har mange tilrettelagte stier og løyper, også for funksjonshemmede. Deler av området mot vest er et statlig sikra friluftsområde. Tromsdalen fungerer som porten til Tromsdalstinden (1238 moh) og Troms Turlag sitt hyttenett over til Snarbyeidet.

Sydspissen og Telegrafbukta/Folkeparken (Tromsø)

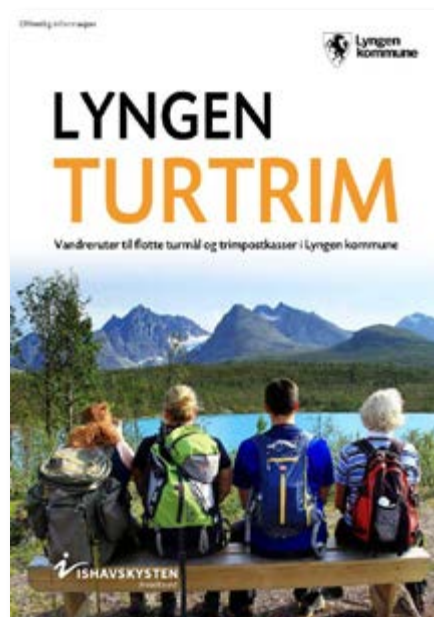
Bynært friluftsliv på Tromsøya. Turveien langs fjæra rundt Sydspissen av Tromsøya gir vakker utsikt utover sundet med fjellene i Malangen og Kvaløya som kulisser. Langs turveien er det rester av fangeleiren fra krigen. Telegrafbukta er byens mest besøkte friområde med god plass til grilling, lek, trening og bading. Ved Kvitnesgården og Mortengården er det eldre bygninger som er flyttet hit fra andre steder i Troms. I Folkeparken går turen fra fjæra over veien til frodig skog med mange stier. ↘

Lyngen turtrim

Nytt turhefte for de merka turene i alpekommunen.

Turkonkurransene i Lyngen kommune har fått et velfortjent løft i 2017. Sammen med Lyngen kommune har friluftsrådet laget et nytt turhefte for de merka turene som var med i tidligere Lyngen Fjelltrim. Totalt 28 turer er beskrevet med tekst, kart og bilde. Turene er fordelt rundt om i hele kommunen, og er gradert alt fra grønn (enkel) til rød (krevende). Noe for enhver smak med andre ord. Hvert år vil kommunen velge ut turmål fra dette heftet som vil være med å årets turkonkurranse. Alle turene ligge inne på Telltur.no og de kan enkelt registreres der, i tillegg kan de registreres med kommunens skjema som hentes på rådhuset

Spreke Lyngenunger

Barnas helt egen turkonkurranse.

Selvsagt skal ungene også ha sin egen turkonkurranse. Snur man heftet «Lyngen turtrim» så finner man turkonkurransen for barn og unge under 16 år i Lyngen. Her er det valgt ut 6 turmål som er egne barneturer med ulik vanskelighetsgrad.

Turkalender

For 3 året på rad har friluftsrådet laget en egen turkalender med alle organiserte fellesturer i våre fem medlemskommuner. Kalenderen ble sendt ut gratis til alle husstandene i alle kommunene, og bidrar til å vise det store spekteret av friluftsmuligheter og fellesturer som finnes i våre medlemskommuner. Sammen med 21 lag og foreninger og friluftsglade folk i medlemskommunene ble det arrangert over 100 fellesturer fra mai og ut året i 2017.

Målet er at turkalenderen skal inspirere til å oppdage enda flere turområder, fjelltopper, fiskevann, badeplasser eller gapahuker. Og like viktig: at nye turvenner finner hverandre. For det er sjeldent man angrer på at man dro ut på tur!

Turkort

De siste årene har Ishavskysten friluftsråd laget turkort for merke stier/turer i våre 5 medlemskommuner. Vi har fått en designer (Petas Design) til å designe en egen turkort-mal for oss som alle friluftsråd/lag og foreninger i fylket kan benytte seg av.

Vi har laget totalt 26 ulike norske turkort. Samtlige av turkortene er oversatt til engelsk, i tillegg har vi fått oversatt de 11 første vi laget til samisk. Det er laget 63 turkort totalt. Friluftsrådet har sammen med medlemskommunene valgt ut hvilke turer som skal ha et turkort, laget turbeskrivelsen

og hentet inn bilder. Friluftsrådet har laget kartene og sammenstilt all info, og designeren har gjort jobben med å legge inn alt i malen.

Trykkeriet på rådhuset i Tromsø har trykket opp alle turkortene. Turkortene ligger på flere steder rundt om i kommunene: Visit Tromsø, Troms turlag, rådhus, hoteller, Fjellheisen, bibliotek etc i tillegg til at de ligger digitalt på hjemmesiden.

Kommune	Tur	Norsk	Engelsk	Samisk
Balsfjord	Skredtind Skogsbua	Ja	Ja	Ja
Balsfjord	Juksavatnet	Ja	Ja	Ja
Balsfjord	Fugltinden	Ja	Ja	Ja
Tromsø	Dalbergstien/Aksla	Ja	Ja	Ja
Tromsø	Tromsdalens glemte minner	Ja	Ja	Ja
Tromsø	Sydspissen	Ja	Ja	Ja
Tromsø	Turløypene på Fløya	Ja	Ja	Ja
Storfjord	Bollmannsveien/Russeveien	Ja	Ja	Ja
Storfjord	Lulledalen skogsti	Ja	Ja	Ja
Storfjord	Steindalsbreen	Ja	Ja	Ja
Storfjord	Ellevoll	Ja	Ja	Ja
Tromsø	Kaldslettstien	Ja	Ja	
Tromsø	Vasstind	Ja	Ja	
Storfjord	Tyskveiene	Ja	Ja	
Storfjord	Skibotnløypene	Ja	Ja	
Balsfjord	Holmevassfjellet	Ja	Ja	
Balsfjord	Lavangstind	Ja	Ja	
Karlsøy	Stortind	Ja	Ja	
Karlsøy	Haugland gård	Ja	Ja	
Karlsøy	Storheia	Ja	Ja	
Karlsøy	Indianeren/Torstind	Ja	Ja	
Karlsøy	Blåfjell	Ja	Ja	
Karlsøy	Nattmålstuva/Litletind/Nonstind	Ja	Ja	
Lyngen	Lyngstuva	Ja	Ja	
Lyngen	Aspevatnet/Blåisvatnet	Ja	Ja	
Lyngen	Lyngsdalen	Ja	Ja	

Oversikt over turkortene friluftsrådet har laget.

Ren Kyst

- mot en renere kyst uten søppel

Neste generasjon engasjerer seg sterkt for å få en ren kyst uten søppel. De flinke strandrydderne Ronja og Eva har ryddet flere strender enn de klarer å telle, og er viktige forbilder og rollemodeller. Alle foto: Bo Eide

Tromsø kommune med prosjektleder Bo Eide har siden 2011 drevet strandryddeprosjektet Ren Kyst, med hovedfokus på kysten i Tromsø og Karlsøy, i godt samarbeid med kommuner, Fylkesmannen i Troms, frivillige og andre. For å tilpasse seg en finansieringsordning fra Miljødirektoratet ble prosjektet i 2015 overtatt og administrert fra Ishavskysten, og prosjektområdet utvidet til medlemskommunene Tromsø, Balsfjord, Lyngen og Karlsøy. I 2017 fortsatte prosjektet, og har nå blitt godt etablert i regionen, og vi ser en økt innsats fra år til år.

Det ble i 2017 ryddet mer enn 50 km kyst, fordelt på 80 ulike steder i Tromsø, Karlsøy, Balsfjord og Lyngen kommune, med totalt mer enn 30 tonn, tilsvarende 10–11 store

containere innkjørt. Og de fleste ryddingene er registrert i Ryddeportalen til Strandryddedagen, noe som gir verdifull statistikk. Det ligger en enorm felles innsats bak alle disse timene med rydding, organisering og transport, samt alle de andre tingene rundt. Det aller meste er gjort på dugnad fra en lang lang rekke flinke mennesker, men transport og håndtering koster uansett, og vi hadde ikke fått til prosjektet uten finansiering fra Miljødirektoratet. Takk til alle for en fantastisk innsats, kysten vår er nå litt renere, og vi har nådd ut til mange med det enkle budskapet - ikke hiv ting i havet, for det blir ikke borte der, tvert imot, det skaper bare enda mer uholdbare problemer der det ender opp.

En av mange små vikar på Vengsøya som er fullstappet av annenmannsskrot. Takket være Ren Kyst er denne vika nå ren og vakker slik den skulle vært i utgangspunktet

Dagens fangst fra strandrydding på Risøya. Dette bildet illustrerer godt omfanget av søppel som ligger ute på yttersida og behovet for årlig rydding av kysten.

Ut og Plukk

Et mer smakfullt friluftsliv skal du lete lenge etter! I 2016 startet de nordligste friluftsrådene Ut og Plukk, som er bærplukkernes helt egen turkonkurranse. I tillegg til å kunne registrere fangsten inne på nettsiden, får man mye nyttig informasjon om bær og oppskrifter.

Bærplukking er ikke en like viktig og populær friluftsfølelse og høstingstradisjon som tidligere. I 2016 dro derfor Forum for natur- og friluftsliv i Troms, med prosjektleder Hugo Tingvoll i spissen, i gang Ut og Plukk i tett samarbeid med alle ti friluftsråd i Nord-Norge.

Ut og Plukk skal gjøre turen i skog og mark artigere og stappfull av smakfulle opplevelser. Etter bærturen med en fangst av blåbær, tyttebær, multer, villbringebær eller krøkebær registrerer brukerne fangsten på utogplukk.no, og kan med hjelp av statistikken som vises på siden sammenligne med andre kommuner, andre fylker, andre plukkere eller bare seg selv fra år til år. På nettsiden ligger det også en god del informasjon om bær og bærplukking.

I tillegg til frisk luft, fysisk aktivitet, naturopplevelser og gode bær, får deltakerne muligheten å bestille et krus designet av en nordnorsk kunster. 2017-kruset hadde tyttebær som motiv, og så kommer de andre bærsortene på rekke og rad i årene som kommer fram til 2020.

Kan man få det bedre? Sol, bær og sommer i skjønn forening. Og at man i tillegg registrerer dagens fangst på Ut og Plukk bidrar til å forevige fangsten og minnene fra turen. Foto: Tine Marie Hagelin

Alle som var med i Ut og Plukk i 2017 kunne bestille seg årets krus med tyttebær.

Skilting og merking

Vasstinden

Endelig har Kvaløya sin første turløype som er merket og skiltet etter den nasjonale standarden! I godt samarbeid med Lauklines kystferie, er nå denne perlen på yttersia mer tilgjengelig. Tim Karlson på Lauklines har gått merkekurs hos Fylkeskommunen, og har siden brukt mange timer til fjells for å merke og sette opp nye, flotte skilt etter den nasjonale merkestandarden langs den 3 km lange løypa. Friluftsrådet har i tillegg laget to flotte infotavler, der besøkernes kan lese om ruten før de tar turen.

Friluftsrådet har laget en egen infotavle om stien til Vasstind. Den ene står ved starten av stien og den andre ved parkeringa.

Stien opp til Vasstind på Kvaløya har fått nye retningskilt. Skiltene er i henhold til den nasjonale merkestandarden. De gamle skiltene er fjernet. Foto: Tim Karlsson

Turen opp til Vasstinden er spektakulær med nydelig utsikt på alle kanter. Foto: Tine Marie Hagelin

Sjømatkurs for lærere

Vellykket

Friluftssamling på Bardufosstun

For fjerde året på rad inviterte Troms fylkeskommune, Forum for natur og friluftsliv og friluftsrådene i Troms til fylkets største friluftssamling. Årets hovedtemaer var friluftsliv for personer med funksjonsnedsettelse og tilrettelegging for friluftsliv gjennom økt bruk av spillemidler. I tillegg ble Friluftslivets ildsjelpris delt ut for tredje året på rad. Engasjementet var stort blant det brede mangfoldet av friluftsktører i fylket.

Friluftslivets ildsjelpris 2017 ble utdelt til Monica Mikalsen for sin imponerende mangeårige innsats for friluftsliv på en rekke felter, særlig for barn og unge.

Rundt 55 deltakere fra kommuner, organisasjoner, friluftsråd, KS (kommunesektorens organisasjon), nasjonalparkforvaltningen, Statens naturoppsyn m.fl. bidro til en vellykket samling om friluftsliv i Troms på Bardufosstun 22. november. Arrangørene håper samlingen resulterer i flere spillemiddelanlegg for friluftsliv og større inkludering av personer med funksjonsnedsettelse i friluftaktivitetene framover.

Salen var fullsatt med engasjerte og dyktige folk fra kommuner, frivilligheten og staten som har et fellestrekk: de jobber med friluftsliv. Foto: Eivind Høstmark Borge.

Årets ildsjel 2017 er Monica Hansen fra Troms Turlag. En verdig vinner som har skapt uendelig mye uteglede for uendelig mange i hele Tromsø kommunen. Foto: Eivind Høstmark Borge

I mai arrangerte friluftsrådet sammen med Norges sjømatråd kurs i hvordan lage sjømat utendørs for lærere, ved Telegrafbukta i Tromsø. Kurset viste hvordan man kan tilberede sjømatlunsjen over bål eller grill, med fokus på hvordan barna kan involveres i matlagingen, og hvordan dette kan brukes som utgangspunkt for variert pedagogisk aktivitet. Det var også fokus på fiskens anatomi samt filetering og bearbeiding av hel fisk. Oppskriftene som lærdes ut var utviklet med tanke på at maten skal tilberedes med enkle forberedelser og enkelt utstyr. Alle var enige ved kursslutt – aldri mer pølse på bål!

Til venstre: Lærerne lærte hvordan man kan lage sunn og god mat på bål som ikke inneholdt ordet pølse. Foto: Maja S. Kvalvik

Therese Jakobsen fikk mange nyttige mattips på kurset som friluftsrådet arrangerte i samarbeid med Norges Sjømatråd. Foto: Maja S. Kvalvik

Kommunale prosjekter

I år har friluftsrådet brukt deler av overskuddet til opprustning av turvei og rasteplass for elevene ved Eidebakken skole på Lyngseidet. Turvegen og rasteplassen er nå tilpasset rullestolbrukere. I Balsfjord ble båtutsettplassen ved Hjertøya gruset, slik at folk enkelt kan komme seg ned og sjøsette sin egen båt om de har lyst å besøke det statlig sikra friluftsområdet. I Tromsø ble det utført opprustning av turvegen rundt Rundvannet på Tromsøya, med oppgraderinga av gangveien av tre slik at vegen er tilgjengelig også for rullestol.

Dronningstien

På vakre, ville Vanna i Karlsøy går en rekke kyststier tilrettelagt av friluftsrådet og frivillige mellom 2009–2012. En av disse er Dronningstien fra Vannavalen nordover til Skottalneset. Normal slitasje samt en del kjøring med firhjuling hadde gjort behovet for oppgradering stort.

I 2017 tok Vannavalen bygdelag derfor ansvaret for å kloppe store deler av stien, og vil fortsette arbeidet i 2018. I tillegg finansierte friluftsrådet innkjøp av nye retningsskilt som ble satt opp langs stien av de ivrige frivillige på Vannøya.

Frank G Larsen viser fram de nye skiltene som skal monteres opp langs kyststien. Foto: Tine Marie Hagelin

Høringsuttalelser

Vi i friluftsrådet arbeider også med å gi innstillinger, råd og uttalelser til medlemskommunene, offentlige instanser og andre i spørsmål som angår friluftsliv og friluftsområder.

I 2017 sendte vi skriftlige innspill til følgende planer og prosjekter:

- Næringsløyper
Lyngen kommune
- Olavsvern asfaltfabrikk
- Revisjon kommunedelplan
Lyngen idrettsanlegg, fysisk aktivitet, kulturhus, friluftsliv og kulturminner

Kyststiene på Vannøya har i mange år blitt tilrettelagt av ivrige frivillige ute på Vannøya. Blant de aller ivrigste er Åse Eriksen og Frank G Larsen. I år ble mange av de våte partiene klopplagt med midler fra friluftsrådet.

Foto: Tine Marie Hagelin

Prestelvparken

Prestelvparken, midt på Lyngseidet, er kommunesenterets grønne hjerte. Parken har stort fokus i stedsutviklingsprogrammet «Lyngenløftet» som en inkluderende og trivselsfremmende møteplass for

alle. I 2017 søkte friluftsrådet midler til å kunne fornye grillplassen slik at den kan bli tilgjengelig også for rullestolbrukere.

Friluftsliv

– fordi innbyggerne fortjener det!

Derfor er friluftsliv så viktig

- Hele 7 av 10 nordmenn bruker turer i skog og mark for å holde seg i fysisk aktivitet.
- Friluftsliv er de inaktives foretrukne aktivitetsform.
- Friluftsliv brukes til avkobling fra hverdagen for noen, fysisk aktivitet for andre, men det kan samtidig være en måte å komme tilbake til samfunnet for de som er utenfor.
- Friluftsliv er sosialt utjevnende og har lave investeringskostnader.
- Kontakt med natur og utsikt til natur i seg selv reduserer stress, påvirker immunforsvaret og påskynder tilfriskningsprosesser for syke mennesker.
- Friluftsliv gir en positiv mestringsopplevelse og et styrket selvbilde.
- Kort avstand til naturområder og gode forbindelser til sti- og løypenett reduserer terskelen for bruk av skog og kulturlandskap til rekreasjon, trening og avkobling.
- Fysisk aktivitet i seg selv er gunstig for å unngå visse sykdommer, fysisk aktivitet ute gir sol og dagslys og fremmer motorisk utvikling hos barn: balanse, koordinasjon, rom – og retningssans.

Friluftsliv kan snu den negative trenden i samfunn hvor...

- Kun 1 av 5 møter helsemyndighetenes krav om fysisk aktivitet (30 minutter for voksne og 1 time for barn per dag).
- Stillesitting i seg selv har blitt en selvstendig risikofaktor for dårlig helse.
- Vi blir tykkere og livsstilsykdommer står i kø.
- Barn og unge er mindre ute i naturen og kontakten med livsgrunnlaget forsvinner.

...dersom kommunene...

- Kartlegger og verdsetter sine friluftslivsområder.
- Avsetter store, attraktive grøntområder i planer for alle nye barnehager, skoler og boligområder.
- Prioriterer friluftstiltak i kommunedelplanen for idretts- og friluftsanlegg.
- Anlegger «grønne snarveier» i form av gang og sykkelveier, turveier og turstier.
- Sikrer, tilrettelegger og drifter friluftslivsområder som hundremeterskoger, nærfriluftsområder og innfallsporter til større turområder.
- Legger til rette for gode rammevilkår for frivilligheten og friluftsrådene.

Visste du at...

...dersom 10 000 innbyggere går 30 minutter hver dag vil det spare kommunen for 294 millioner kroner i året?

Turutstyr og kajakk/kano

– til utlån i kommunene

Vi vil ha enda flere folk ut på tur, for å oppleve landets vakreste friluftslivsområder! Men turutstyr er ofte dyrt, og det er unødvendig å eie noe som kanskje kun brukes et fåtall ganger i året. Derfor har friluftsrådet kjøpt inn turutstyr, som lånes eller leies ut rundt om i kommunene.

Utstyrsbasene er et samarbeid mellom friluftsrådet, medlemskommunene, og noen ganger i samarbeid med frivillige lag og foreninger.

I tillegg til å låne utstyr som telt, lavvoer, skøyter, ski, liggeunderlag, tursekker og soveposer kan du leie kano eller kajakk i alle medlemskommunene.

Å padle kano er en perfekt familieaktivitet. Det er plass til både store og små, kanoene er stødige og man må samarbeide for å komme seg framover. Foto: Tine Marie V Hagelin

«Hva med å låne telt
og ta med familien på
telttur?»

Kontaktinfo

BALSFJORD

Kano:	BULA-huset	48 88 15 31
Turutstyr:	BULA-huset	48 88 15 31

KARLSØY

Kano:	Rådhuset	77 74 60 00
Turutstyr:	Rådhuset	77 74 60 00

LYNGEN

Kajakk:	Lenangen skole	40 02 85 90
Turutstyr:	Biblioteket	40 02 85 50

STORFJORD

Kajakk:	Vestre Storfjord Lysløypelag	46 41 95 56
Turutstyr:	Rådhuset	77 21 28 00

TROMSØ

Kano:	Læring gjennom arbeid (LGA)	41 24 20 90
Turutstyr:	Utstyrssentralen TURBO	90 65 25 24

Friluftsrådet i media 2017

Vi jobber aktivt med sosiale medier for å nå ut med informasjon om friluftsrådet, aktiviteter og om prosjektene våre. I følge Opoint var Ishavskysten friluftsråd nevnt 70 ganger på nett i 2017. De fleste nettstedene er lokalaviser, iTromsø, Framtid i nord og NRK Troms, samt hjemmesidene til medlemskommune våre.

Samarbeid gir styrke og resultater

Lagarbeid er nøkkelen til suksess! Vi i Ishavskysten friluftsråd ønsker å rette en gigantisk stor takk til alle våre samarbeidspartnere i medlemskommunene for det flotte samarbeidet i 2017. Uten dere hadde vi ikke kunnet gjennomføre alle prosjektene våre. Engasjementet, friluftsgleden og samarbeidsviljen som vi opplever i kommunene og i frivillige lag og foreninger er unik. Det er rett og slett kjempeartig å jobbe med friluftsliv i Ishavskysten friluftsråd, og det er takket være dere.

Samarbeidet har gitt frukter, og resultatet kan dere lese i denne årsrapporten. I samtlige prosjekter vi har gjennomført har enten kommunene og/eller frivilligheten deltatt. Så dette er en årsrapport som viser hva vi kan få til når vi samarbeider! Vi ønsker å slå et slag for dugnadsånden og medlemskommunenes utrolig dyktige lag og foreninger. Å tilrettelegge for friluftsliv og inspirere til friluftsliv styrkes ved

å spille på lag med frivilligheten. Kommunene er heldige som har engasjerte frivillige som kan hjelpe til.

Kommunenes folkehelseansvar

Visste du at folkehelseloven fra 2011 gir kommunene et selvstendig ansvar i folkehelsearbeidet? Kommunen skal ha oversikt over utfordringene og sette i verk tiltak for å bøte på dem. Å legge til rette for økt fysisk aktivitet og naturopplevelser – særlig i nærmiljøet, der folk bor – er en enkel, rimelig og effektiv måte å møte flere av folkehelseutfordringene på. Ved å samarbeide med friluftsrådet og frivilligheten, kan kommunene legge til rette for at friluftsliv blir et sentralt (og billig) tiltak for å holde innbyggerne sine friske og glade.

Tusen takk til Friluftsrådernes Landsforbund, Troms fylkeskommune, Miljødirektoratet og Sparebank 1 Nord-Norge for viktige økonomiske bidrag i 2017.

En stor takk til alle som jobber frivillig for å skape friluftsopplevelser! De gjør en enorm innsats på vegne av fellesskapet. Den glade gjengen i Troms Turlag er en av mange lag og foreninger vi samarbeider med.

Regnskap 2017

INNTEKTER 2017

		REGNSKAP	BUDSJETT
Medlemskommunene	Medlemskontingent	1 172 180,00	1 159 268,00
Administrasjonsstøtte	Friluftsrådenes Landsforbund	360 000,00	360 000,00
Administrasjonsstøtte	Troms fylkeskommune	226 000,00	200 000,00
	Fødselspenger NAV	137 000,00	155 460,00
	Momskompensasjon	43 914,40	-
	Inntekter fra intern prosjekt	145 736,00	-
Kartlegging	Refusjon fra fylkeskommuner (fra fond)	71 011,00	146 736,00
Turkartpakke - Balsfjord	Salg av turkart	16 219,20	-
Turkartpakke - Storfjord	Salg av turkart	4 500,00	-
Turkartpakke - Storfjord	Momskompensasjon	41 558,40	-
Turkartpakke - Storfjord	Spillemidler	251 406,00	256 000,00
Turkartpakke - Storfjord	Næringsfondet Storfjord	70 000,00	-
Friluftsliv for alle	Troms fylkeskommune	60 000,00	70 000,00
Friluftsliv for alle	Momskompensasjon	906,09	-
Friluftsliv for alle	Friluftsrådenes Landsforbund	40 000,00	70 000,00
Ti På Hjul	Momskompensasjon	7 458,50	-
Ti På Hjul	Sparebankstiftelsen	-	68 000,00
Turkort	Karlsøy reiseliv	4 500,00	-
Turkort	Momskompensasjon	11 684,25	-
Turkort	Troms fylkeskommune (fra fond)	60 682,00	96 110,00
Turkalender	Momskompensasjon	42 036,98	-
Turkalender	Troms fylkeskommune	40 000,00	85 000,00
Turkalender	Friluftsrådenes Landsforbund	85 000,00	85 000,00
Friluftsskoler	Momskompensasjon	5 059,17	-
Friluftsskoler	Troms fylkeskommune	25 000,00	13 000,00
Friluftsskoler	Tromsø kommune / Fritid	32 000,00	20 000,00
Friluftsskoler	Friluftsrådenes Landsforbund	181 500,00	165 000,00
Marin forsøpling	Miljødirektoratet	435 000,00	-
Marin forsøpling	Momskompensasjon	58 264,44	-
Marin forsøpling	Balsfjord kommune	5 000,00	-
Skrivarholmen	Momskompensasjon	46 258,75	-
Skrivarholmen	Bruk av fondsmidler	185 035,00	-
Kommunale prosjekter	Momskompensasjon	8 747,35	-
Turskiltprosjekt Karlsøy	Bruk av fondsmidler	-	53 000,00
Friluftsfest	Momskompensasjon	4 460,00	-
Friluftsfest	Friluftsrådenes Landsforbund	27 000,00	27 000,00
Friluftsfest	Troms fylkeskommune	27 000,00	27 000,00
Infotavler Fløya	Troms fylkeskommune	-	22 000,00
Dronningsstien	Momskompensasjon	8 327,43	-
Dronningsstien	Troms fylkeskommune	15 000,00	-
Dronningsstien	Friluftsrådenes Landsforbund	20 000,00	20 000,00
Informasjonstavler Karlsøy	Momskompensasjon	4 000,00	-
Informasjonstavler Karlsøy	Troms fylkeskommune	20 000,00	52 000,00
Vasstind	Troms fylkeskommune	23 000,00	63 200,00
Vasstind	Momskompensasjon	3 221,10	-
Prestelvparken	Troms fylkeskommune	60 000,00	131 000,00
Sandvika	Momskompensasjon	1 974,55	-
Sandvika	Lyngen kommune	11 615,00	20 000,00
Sandørneset	Troms fylkeskommune	-	25 000,00
Årøya	Momskompensasjon	2 375,00	-
Årøya	Lyngen kommune	9 500,00	15 000,00
Turtrim Lyngen	Momskompensasjon	3 150,00	-
Turtrim Lyngen	Troms fylkeskommune	51 000,00	99 000,00
Kartlegging tilgjengelighet	Statens Kartverk	60 000,00	62 000,00
Kartlegging tilgjengelighet	Momskompensasjon	1 923,91	-
Kartlegging tilgjengelighet	Troms fylkeskommune	23 000,00	5 000,00
Sjømat i utekjøkken	Sjømatrådet	3 000,00	3 000,00
Kommunale prosjekter (overføre fond)	Fond	-	110 000,00
Turkart Karlsøy	Momskompensasjon	3 698,00	-
	Inntekt	4 256 902,52	3 683 774,00
	Overskudd	299 018,00	

PROSJEKT

UTGIFTER 2017

		REGNSKAP	BUDSJETT
Faste utgifter	Fastlønn (Tine M og Maja inkl sos.utg)	1 273 487,77	1 326 620,00
Faste utgifter	Møtegodtgjørelse (styrehonorar 2 år)	36 000,00	18 000,00
Faste utgifter	Trykkekostnader og informasjon	10 020,00	10 000,00
Faste utgifter	Bevertning	14 207,12	10 000,00
Faste utgifter	Blomst til begravelse	836,00	-
Faste utgifter	Kurs/konferanseavgifter	28 029,75	40 000,00
Faste utgifter	Kjøregodtgjørelse	13 072,90	20 000,00
Faste utgifter	Telefon	4 506,36	4 000,00
Faste utgifter	Bil	78 083,78	100 000,00
Faste utgifter	Husleie	102 000,00	102 000,00
Faste utgifter	Faste avgifter, gebyrer, lisenser o.l.	133 217,69	113 000,00
Faste utgifter	PC og utstyr til PC - inkl. programvare	5 328,46	15 000,00

PROSJEKT	UTGIFTER 2017	REGNSKAP	BUDSJETT
Faste utgifter	Utstyr og klistremerker til kanoer	26 865,20	-
Faste utgifter	Avsatt av midler	16 576,00	96 108,00
Faste utgifter	Vertskommune Balsfjord	15 000,00	15 000,00
Faste utgifter	Tapsføring refusjoner / sykepenger	14 000,00	-
Kartlegging	Beverting	275,00	10 000,00
Kartlegging	Lønn og adm. kostnader	70 736,00	70 736,00
Kartlegging	Annonse, reklame, informasjon	-	50 000,00
Kartlegging	Kjøregodtgjørelse	-	10 000,00
Kartlegging	Tilskudd til andre (private)	-	6 000,00
Kaldslettstien	Hundeboks	4 800,00	-
Turkartpakke - Balsfjord	Avsatt av midler (salg av turkart)	11 520,00	-
Turkartpakke - Storfjord	Adm. kostnader	40 500,00	40 500,00
Turkartpakke - Storfjord	Porto og fraktutgifter	-	50 000,00
Turkartpakke - Storfjord	Kjøregodtgjørelse	984,00	-
Turkartpakke - Storfjord	Design og trykking av turhefte og turkart, distribusjon	185 833,60	165 500,00
Turkartpakke - Storfjord	Avsatt av midler	98 588,00	-
Friluftsliv for alle	Utstyr	862,00	-
Friluftsliv for alle	Informasjonsmateriale	17 900,00	30 000,00
Friluftsliv for alle	Transport - kjøregodtgjørelse og busstransport	8 290,91	20 000,00
Friluftsliv for alle	Godtgjørelse lag og foreninger	40 462,00	90 000,00
Friluftsliv for alle	Avsatt av midler	33 333,00	-
Ti På Hjul	Adm. kostnader	30 000,00	30 000,00
Ti På Hjul	Skilt	5 822,55	10 000,00
Ti På Hjul	Kjøregodtgjørelse og overnatting	5 361,10	6 000,00
Ti På Hjul	Design av oppdatert logo	2 710,50	2 500,00
Ti På Hjul	Markedsføring og annonsering	14 483,44	7 500,00
Ti På Hjul	Design av turhefte (Fagtrykk Ide)	19 810,00	12 000,00
Turkort	Design, oversettelse og trykking av turkort	65 182,00	96 110,00
Turkalender	design, trykking og distribusjon av turkalender	168 147,90	170 000,00
Friluftsskoler	Lønn ledere friluftsskoler Tromsø	47 494,03	40 000,00
Friluftsskoler	Utstyr	15 443,54	2 500,00
Friluftsskoler	Matvarer	38 886,30	35 000,00
Friluftsskoler	Kjøregodtgjørelse	8 212,98	14 000,00
Friluftsskoler	Honorar ledere	100 000,00	100 000,00
Friluftsskoler	Avsatt av midler	28 463,00	-
Marin forsøpling	Adm. kostnader	45 000,00	-
Marin forsøpling	Annet inventar og utstyr	21 984,20	-
Marin forsøpling	Konsulenttjenester	235 058,30	-
Marin forsøpling	Avsatt av midler	109 719,00	-
Marin forsøpling	Tilskudd til ryddere	28 238,40	-
Hjertøya	Redningsvester til friluftsrådets båt	2 125,80	-
Skrivarholmen	Brødrene Karlsen; rullestolvei	185 035,00	-
Kommunale prosjekter	Eidebakken, Rundvannet, Hjertøya	100 756,65	120 000,00
Turskiltprosjekt Karlsøy	Konsulenttjenester	-	53 000,00
Friluftsfest	Informasjon	10 269,31	10 500,00
Friluftsfest	Beverting	29 719,96	20 000,00
Friluftsfest	Kjøregodtgjørelse	4 365,40	3 500,00
Friluftsfest	Godtgjørelse lag og foreninger	-	15 000,00
Friluftsfest	Utstyr	12 992,20	5 000,00
Dronningsstien	Materiale til klopper og retningsskilt	33 309,73	20 000,00
Dronningsstien	Avsatt av midler	1 690,00	-
Fløya infotavler	Annet inventar og utstyr	-	14 800,00
Fløya infotavler	Konsulenttjenester	-	7 200,00
Informasjonstavler Karlsøy	Design av tavle	16 000,00	52 000,00
Informasjonstavler Karlsøy	Avsatt av midler	4 000,00	-
Vasstind	Skilt, ramme og infotavle	13 095,39	63 200,00
Vasstind	Avsatt av midler	9 905,00	-
Prestelvparken	Materiale og oppsett av gapahuk	64 282,00	131 000,00
Sandvika	Infotavle og p-skilt	10 888,60	20 000,00
Sandvika	Avsatt av midler	726,00	-
Sandørneset	Annet inventar og utstyr	-	25 000,00
Årøya	Infotavle	9 500,00	15 000,00
Turtrim Lyngen	Annet inventar og utstyr	-	54 000,00
Turtrim Lyngen	Design og trykking av turhefte	48 600,00	45 000,00
Turtrim Lyngen	Avsatt av midler	2 400,00	-
Kartlegging tilgjengelighet	Lønn kartlegger Ole Jenssen	76 917,43	29 500,00
Kartlegging tilgjengelighet	Adm. kostnader	-	20 000,00
Kartlegging tilgjengelighet	Kurs i Bodø	5 266,36	10 000,00
Kartlegging tilgjengelighet	Kjøregodtgjørelse	11 055,80	-
Kartlegging tilgjengelighet	Utstyr: nettbrett, vater og målebånd	5 589,08	5 000,00
Ut og plukk	Tilskudd til andre (private)	3 000,00	3 000,00
Sjømat i utekjøkken	Kjøregodtgjørelse	972,72	-
Sjømat i utekjøkken	Avsatt av midler	2 027,00	-
Turkart Karlsøy	Beverting GPS-kurs	3 270,00	-
Turkart Karlsøy	GPS og programvare	14 792,00	-
	Utgifter	3 957 884,00	3 664 774,00

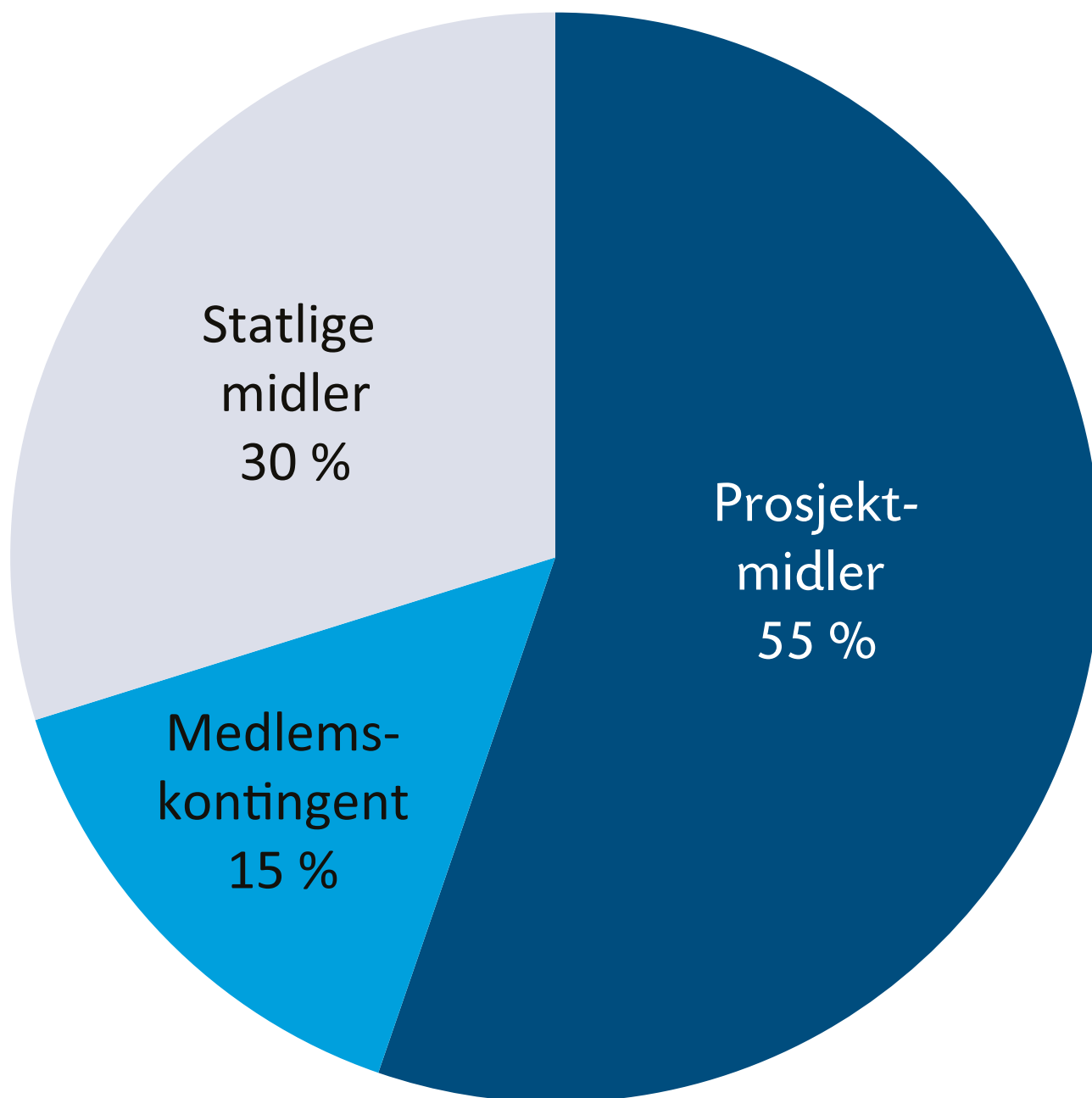
Merknad til regnskapet:

Det ble tilbakeført restmidler fra 2016-regnskapet til BufDir i år på 94 243,- Disse midlene er det rapportert for allerede, derfor tas de ut. Da budsjettet ble vedtatt på årsmøtet 2017 var det ikke søkt om midler til Ren Kyst, så de postene var ikke med i budsjettet.

Midlene som ble utbetalt fra Næringsfondet i Storfjord til turkartpakken var ikke med i budsjettet ved en forglemmelse.

Friluftsrådet måtte vente til 2018 med å rapportere på midlene til Ti på hjul. Derfor er ikke utbetalingen fra Sparebankstiftelsen kommet inn i 2017-regnskapet.

Oppsummering regnskap 2017

I 2017 fikk Ishavskysten friluftsråd inn 1 172 180,- i medlemskontingent fra medlemskommunene, 586 000,- i administrasjonsstøtte fra Troms fylkeskommune og Friluftsrådernes Landsforbund (statlige midler) og totalt 2 172 072,- i prosjektmidler.

Fødselspenger, sykkelønnsrefusjon og momskompensasjon fra de faste utgiftene er ikke tatt med i beregningene.

Bli bedre kjent med Ishavskysten friluftsråd

Vårt hovedmål er å skape mer og bedre friluftsopplevelser for alle innbyggerne i våre fem medlemskommuner Balsfjord, Karlsøy, Lyngen, Storfjord og Tromsø. Det skal være enkelt å komme seg ut, både i hverdagen og i helgene. Vår målgruppe er alle innbyggerne, men spesielt de som i dag ikke bruker friluftslivsområdene rundt oss som en kilde til fysisk aktivitet, rekreasjon, inspirasjon og læringsarena. Vi som jobber i friluftsrådet har ulike bakgrunn og ulike ansvarsområder, men vi jobber alle for å gjøre naturen mer tilgjengelig, attraktiv og en naturlig del av folks hverdag.

Tine Marie Valbjørn Hagelin, daglig leder

Tine Marie har vært friluftsrådets primus motor siden 2013. Hun er opprinnelig fra Oslo, men vakre, ville Nord-Norge har nå fanget denne friluftsentusiasten for alltid. Tine Marie har ansvaret for alt det administrative som må til for å drive et interkommunalt friluftsråd, men er også en ekspert når det kommer til å motivere både folk i gata (eller skisporet) og politikerne i kommunestyret til at friluftslivet er det aller, aller beste vi kan satse på for en god oppvekst og bedre fysisk og psykisk helse. Hun er altså flink med ord, og jobber derfor også blant annet med friluftslivsmotivasjon på papir, som turkort og turkart, turkalendere og turhefter, og lignende material som gir mer informasjon om friluftsmulighetene i ishavskysten.

Maja Sjöskog Kvalvik, friluftslivsrådgiver

Maja er vår strukturerte og organiserte finlender som begynte som prosjektansatt i friluftsrådet i 2015, og ble raskt fast ansatt friluftslivsrådgiver. Fra å ha kartlagt og verdsatt alle friluftsområdene i medlemskommunene, har hun tatt over ansvaret for forvaltningsplaner og tilrettelegging i statlig sikra friluftslivsområder, kartframstilling og ulike tilretteleggingstiltak. Maja brenner spesielt mye for at også funksjonshemmede skal ha friluftsmuligheter. Hun har bl.a. vært prosjektansvarlig for våre satsninger på friluftsliv for funksjonshemmede, Ti på hjul og tilgjengelighetskartleggingen, og er den som skal følge opp kommunene for å se til at tilgjengeligheten i de tilrettelagte friluftsområdene forbedres, for å stimulere til økt bruk og aktivitet av alle i den varierte og unike naturen i nord.

Toril Skoglund, friluftslivsrådgiver barn og unge

Toril er vår nye kollega som begynner hos oss i sommer. Toril skal først og fremst ta tak i vår nysatsning på skolenettverket Læring i friluft, samt andre uteskole- og leirtilbud for barn og unge i våre medlemskommuner. Hun har tidligere jobbet med konseptet fra Læring i friluft, gjennom å holde flere kurs for lærere, med mål om å bygge opp kunnskapsgrunnlaget i friluftsliv for lærerne, erfaringsutveksling og nettverksbygging. Hun har også utviklet undervisningsopplegg for mer friluftsliv i skolen. Toril har i tillegg bred erfaring fysisk tilrettelegging for friluftsliv, og vil også være ansvarlig for en rekke tunge tilretteleggingsprosjekter hos oss framover, som turkart for Lyngen og Tromsø og merking og skilting av kyststier og topturer. Med erfaring fra jobb som lærer i Tromsø, miljøvernrådgiver i Hamarøy, miljø- og friluftslivsrådgiver i Troms fylkeskommune, samt fra Midt-Troms friluftsråd har hun alt et bredt nettverk, og være en fantastisk ressurs for våre fem medlemskommuner for å få inn mer fysisk aktivitet i undervisningen. Vi anbefaler at kommunenes skoler melder seg inn i Læring i friluft-nettverket så fort som bare mulig!

Du står midt i mulighetene!

i ISHAVSKYSTEN
friluftsråd

Juksavatn, Balsfjord

Lavangstind, Balsfjord

Strupbreen, Lyngsalpan

Haugland gård, Karlsøy

Faueldalen, Tromsø

